

LATVIJAS REPUBLIKAS VESELĪBAS MINISTRIJA

SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS

Dunties iela 22, Rīga, LV-1005 • Tālr. 67501590 • Fakss 67501591 • E-pasts: info@spkc.gov.lv • Reģ. Nr. 90009756700

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 50 (1271)

2012.gada 28.decembrī

Pārskats par akūto augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas* izplatību 2012. gada 51.nedēļā Latvijā

2012.gada 51.nedēļā monitoringā iekļautajās ambulatorajās iestādēs klīniski tika diagnosticēti četri gripas gadījumi (vidēji 3,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju), visi vecuma grupā no 15 līdz 64 gadiem. Trīs gadījumi reģistrēti Rīgā un viens Daugavpilī.

Pie ģimenes ārsta vērsušos pacientu skaits citu AAEI gadījumos 51.nedēļā samazinājies par 11,8% un bijis vidēji 1003,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju (50.nedēļā – 1138,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotāju).

Paziņoto pneimonijas gadījumu skaits 51.nedēļā bijis par 2,5% zemāks nekā 50.nedēļā (vidēji 27,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju).

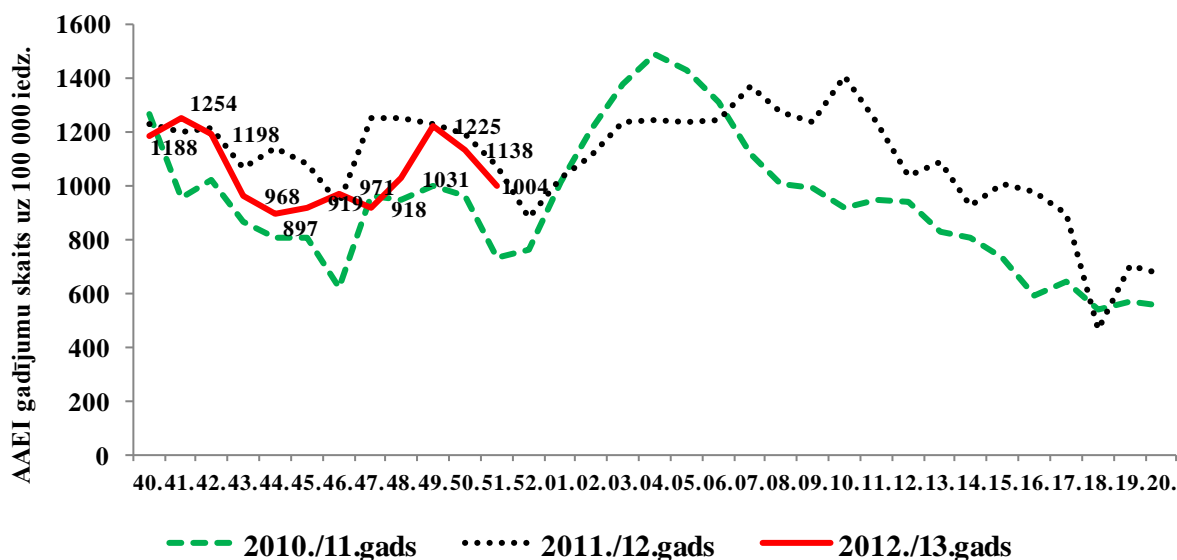
Pacientu vēršanās pie ārsta AAEI, gripas un pneimonijas gadījumos vidēji uz 100 000 iedzīvotāju¹

	Vecuma grupas	47.	48.	49.	50.	51.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	917,9	1031,0	1225,5	1138,1	1003,9	-11,8
	0-4	4722,2	5653,6	6395,9	5860,0	5340,5	-8,9
	5-14	3453,8	3702,1	4745,0	4346,9	3265,1	-24,9
	15-64	495,6	518,0	632,6	591,0	565,2	-4,4
	65>	134,5	251,6	137,3	224,1	250,8	11,9
Gripa	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	100,0
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	100,0
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pneimonija	Vidēji	18,5	31,6	27,7	28,3	27,6	-2,5
	0-4	37,9	75,9	56,9	132,8	133,5	0,6
	5-14	10,8	21,5	97,1	129,1	64,7	-49,9
	15-64	21,4	36,1	20,3	14,2	20,1	41,4
	65>	5,6	5,7	11,4	0,0	5,7	100,0

*klīniski diagnosticētie gripas gadījumi monitoringā iesaistītajās iestādēs

¹ Saslimstības līmenis nedēļas laikā tiek aprēķināts no pacientu skaita kas pirmo reizi sakarā ar saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

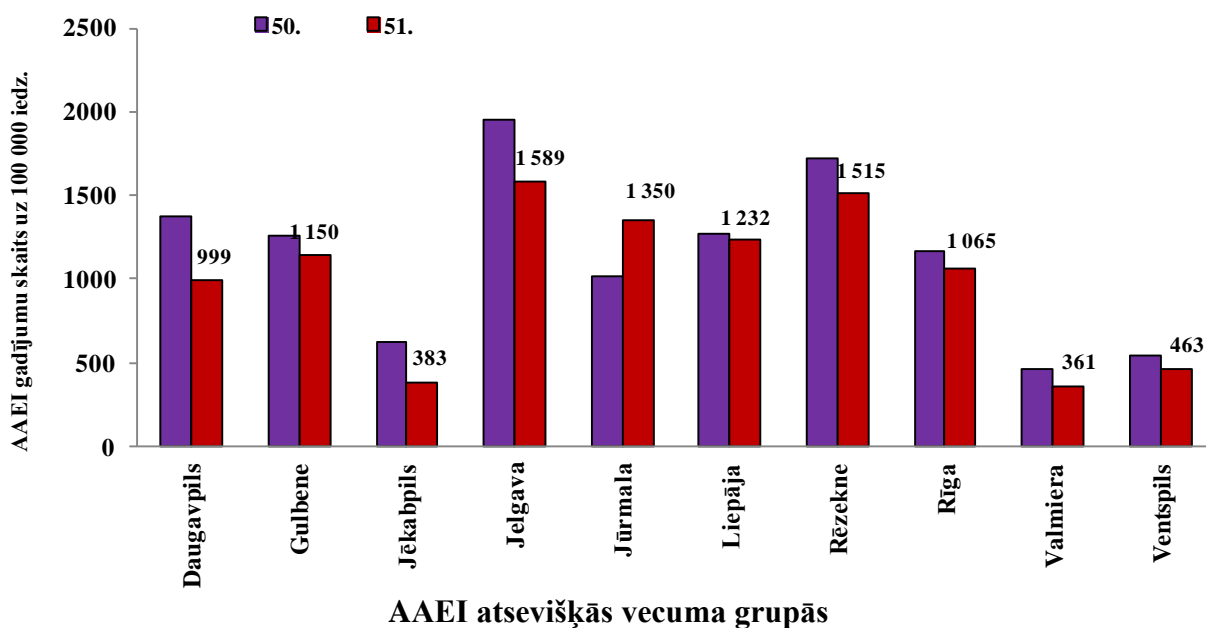
AAEI gadījumu skaita dinamika 2012-2013.gada sezonā

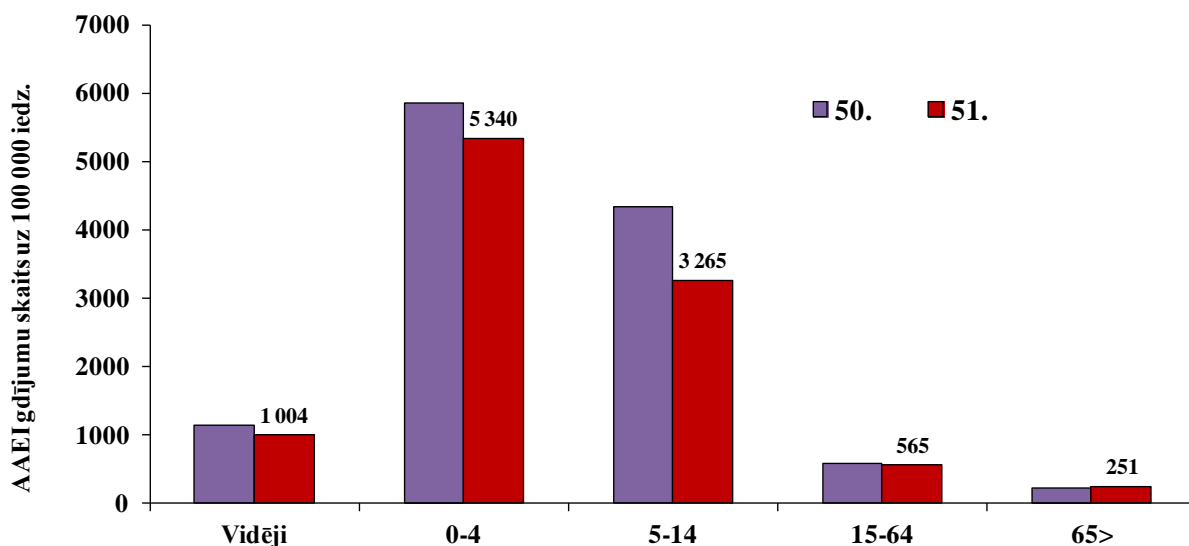
Vēršanās monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 51.nedēļā samazinājusies un bijusi augstāka nekā 2010./11.gada sezonā, bet līdzīga iepriekšējā sezonā reģistrētajiem rādītājiem atbilstošā periodā.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

Ambulatoro apmeklējumu skaits AAEI gadījumos samazinājies deviņās monitoringā iekļautajās teritorijās, taču Jūrmalā tas pieaudzis. Augstākā augšējo elpceļu infekciju intensitāte 51.nedēļā tika reģistrēta Jelgavā (1589 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju) un Rēzeknē (1515 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju), bet zemākā saslimstība, līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā, reģistrēta Valmierā, Jēkabpilī un Ventspilī.

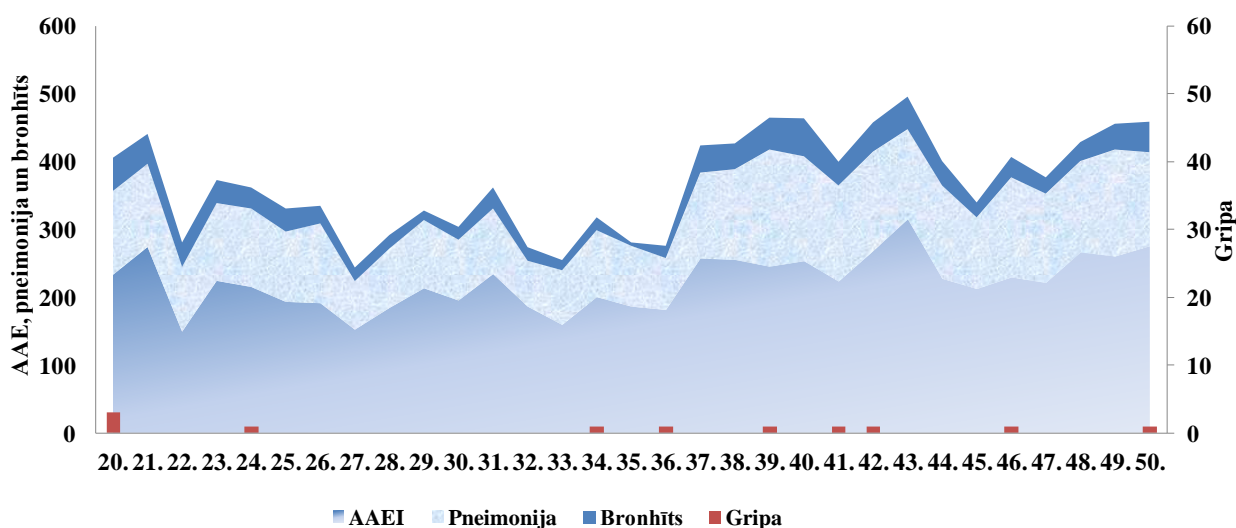
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 51.nedēļā samazinājusies visās vecuma grupās, izņemot vecuma grupu 65 gadi un vairāk. Pati augstākā saslimstība reģistrēta vecuma grupā no 0 līdz 4 gadiem (5340 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju) un no 5 līdz 14 gadiem (3265 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju).

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati par hospitalizētajiem pacientiem elpceļu infekciju gadījumos

Saskaņā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) sniegtajiem datiem, 2012.gada 50.nedēļā tika hospitalizēts viens pacients ar diagnozi „gripa” vecuma grupā 15-64 gadi.

NMPD dati laika posmā no 2012.gada 20. līdz 50.nedēļai

Kopējais hospitalizēto pacientu skaits elpceļu infekciju gadījumos (gripa, AAEI, pneimonija, bronhīts) 50.nedēļā salīdzinājumā ar 49.nedēļu palielinājies par 1%. AAEI gadījumu skaits palielinājies par 6%, bronhītu skaits - par 18%, bet pneimonijas gadījumu skaits samazinājās par 12%.

Respiratoro vīrusu cirkulācija

SIA „Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīca” stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 2012.gada 51.nedēļā tika izmeklēti 98 personu klīniskie paraugi - 32 jeb 32,7% gadījumu konstatēti respiratoro vīrusu infekciju izraisītāji (50.nedēļā - 23 jeb 21,5%). Gripas vīrusi noteikti 8 (25%) paraugos (8/32).

Noteikti 32 elpceļu infekciju vīrusi: A tipa gripas vīrusi – 8, I tipa paragripa – 1, III tipa paragripa - 2, adenovīrusi – 10, respiratori sincitiālais vīruss – 11.

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	hMPV	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripa no izmeklēto paraugu skaita (%)	Gripa no pozitīvo paraugu skaita (%)	RSV no pozitīvo paraugu skaita (%)
40.	78	1		2							3	3,8	1,3	33,3	0
41.	83			1				3	2		6	7,2	0,0	0	50
42.	88			1		2			1		4	4,5	0,0	0	0
43.	88			1		1		6	5	1	14	15,9	0,0	0	42,9
44.	93			1		5		3	3		12	12,9	0,0	0	25
45.	73					6		4	2		12	16,4	0,0	0	33,3
46.	61			1		2		2	8		13	21,3	0,0	0	15,4
47.	59					3		4	4		11	18,6	0,0	0	36,4
48.	98	1		1		1		6	6		15	15,3	1,0	6,7	40
49.	109	2	1	1		4		8	9		25	22,9	2,8	12	32
50.	107		1			2		14	6		23	21,5	0,9	4,3	60,9
51.	98	8		1		2		11	10		32	32,7	8,2	25	34,4
Kopā no 40. līdz 51.nedēļai	1035	12	2	10	0	28	0	61	56	1	170	16,4	1,4	8,2	35,9

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

Vispārējās izglītības iestādes 51.nedēļā apmeklējuši vidēji 92,4% no visiem skolēniem – par 2,3% vairāk nekā 50.nedēļā. Apmeklētība samazinājusies četrās un pieaugusi sešās monitoringa pilsētās. Viszemākā apmeklētība bijusi Rēzeknē.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	92,5	93,8	91,4	91,1	93,5	92,3	92,6	92,8	94,3	93,0	92,7
48.	91,5	91,7	91,7	91,7	93,4	90,4	90,7	91,9	92,2	93,9	92,3
49.	91,3	87,6	91,1	92,0	91,6	93,6	87,4	91,4	92,4	92,2	91,5
50.	91,4	95,0	96,3	92,1	90,2	93,5	89,0	92,0	90,2	83,7	90,1
51.	94,7	93,5	95,1	91,4	91,6	91,6	90,9	92,8	95,9	91,3	92,4
Salīdzinājumā ar 50.nedēļu	3,3	-1,5	-1,1	-0,7	1,4	-1,8	1,9	0,8	5,7	7,6	2,3

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Pirmsskolas izglītības iestādes 51.nedēļā apmeklējuši vidēji 66,1% reģistrēto bērnu. Salīdzinot ar 50.nedēļu, apmeklētības līmenis samazinājies par 3,9%

Apmeklētība pieaugusi divās un samazinājusies astoņās monitoringa pilsētās. Viszemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība 51.nedēļā reģistrēta Jēkabpilī (47,1%) un Liepājā (50,0%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	65,7	71,0	52,0	77,4	64,6	76,9	76,6	73,0	74,2	76,7	71,6
48.	64,3	69,7	51,1	75,9	62,9	77,5	76,0	70,9	84,7	75,7	70,5
49.	63,7	70,6	53,1	76,7	63,5	77,8	68,5	68,0	79,8	74,6	69,1
50.	66,3	69,3	52,7	75,1	66,4	80,1	67,9	68,7	70,2	75,8	70,0
51.	65,6	73,2	47,1	61,9	68,8	50,0	62,3	65,4	62,1	75,7	66,1
Salīdzinājumā ar 50.nedēļu	-0,7	3,9	-5,6	-13,2	2,4	-30,1	-5,6	-3,3	-8,1	-0,1	-3,9

Secinājumi

2012.gada 51.nedēļā monitoringā iekļautajās ambulatorajās iestādēs reģistrēti četri gripas gadījumi. Gripas aktivitāte Latvijā, līdzīgi kā citās Eiropas valstīs, pieaug, taču tā joprojām ir zema.

SIA „Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīca” stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 51.nedēļā noteikti 8 *A tipa* gripas vīrusi.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 50.nedēļā

(http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi)

PVO Eiropas reģiona valstīs sākusies gripas sezona, pieaugot valstu skaitam no dažādām reģiona daļām, kas ziņojušas par sporādisku gripas izplatību, taču gripas aktivitātes līmenis joprojām bijis zems.

Pēc ģeogrāfiskās izplatības par plašu gripas izplatību ziņojusi viena valsts (Apvienotā Karaliste – Anglija), par reģionālo gripas izplatību ziņojušas divas valstis, par lokālu - trīs, par sporādisku izplatību ziņojušas 20 valstis, un 14 valstīs gripas aktivitāte netika novērota.

Virusoloģijas dati. 2012.gada 50.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 1082 paraugi, no tiem 171 (16%) paraugā atklāti gripas vīrusi – 91 (53%) *A tipa* un 80 (47%) *B tipa* vīrusi.

Kopā 50.nedēļā, uzraudzības tīkla ietvaros un ārpus tā, noteikti 577 gripas vīrusi – 239 (41%) gadījumos *B* un 338 (59%) *A tipa* gripas vīrusi, no tiem 191 tipēts: 70 kā *A(H3N2)* un 121 kā *A(H1N1)pdm09*. Kopš 40. nedēļas pavisam noteikti 1843 gripas vīrusi: 1073 (58%) *A tipa* gripa un 770 (42%) *B tipa* gripa. No *A tipa* gripas vīrusiem 669 tipēti: 351 (52%) kā *A(H3N2)* un 318 (48%) kā *A(H1N1)pdm09*.

Kopš sezonas sākuma (no 2012.gada 40. līdz 2012.gada 50.nedēļai) gripas vīrusi raksturoti sešās valstīs – Dānija, Apvienotā Karaliste, Vācija, Latvija, Portugāle un Rumānija. Kopā izpētīti 54 gripas vīrusi. Līdz šim lielākā daļa no izpētītiem gripas vīrusiem pēc antigēniskā raksturojuma atbilda vakcīnas sastāvā iekļautajiem gripas vīrusiem:

- 2 *A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)-līdzīgs**;
- 34 *A(H3) A/Victoria/361/2011(H3N2)-līdzīgs**;
- 10 *B/Wisconsin/1/2010-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnijas)**;
- 8 *B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87 līnijas)*

* iekļauti vakcīnas sastāvā 2012.-2013.gada sezonai Ziemeļu puslodē

Par smagās akūtās respiratorās infekcijas gadījumiem 50.nedēļā ziņojušas 8 valstis – Armēnija, Gruzija, Kazahstāna, Kirgizstāna, Moldovas Republika, Rumānija, Krievijas Federācija un Ukraina.

Pavisam tika izmeklēti 122 respiratorie paraugi no SARI pacientiem un no tiem divi bija pozitīvi uz gripas vīrusiem – *A(H3N2)* un *B* tipa.

PVO par gripas izplatību pasaulē 2012.gada 21.decembrī

(http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html)

Ziemeļu puslodē mērenā klimata reģiona valstīs, īpaši Ziemeļamerikā, pieaugusi gripas vīrusa izplatība. Eiropā gripas aktivitāte joprojām bijusi zema, taču tai ir vērojama tendence pieaugt. Eiropā tika novērota gan *A*, gan *B* tipa gripas vīrusu cirkulācija.

Zema, bet pieaugoša gripas aktivitāte bijusi Ziemeļāfrikā, Vidusjūras austrumu reģionā un sporādiska gripas izplatība reģistrēta Austrumāzijā.

Centrālamerikā, Karību jūras un tropiskajās Dienvidamerikas valstīs gripas aktivitāte turpinājusi samazināties ar nelielu *A(H3N2)* un *B* tipa gripas vīrusu izplatību, izņemot Kubu un Peru, kur dominējis *A(H1N1)pdm09* tipa gripas vīruss.

Subsahāras Āfrikā gripas aktivitāte turpinājusi samazināties un, galvenokārt, izplatījies *B* tipa gripas vīruss, izņemot Ganā, kur visbiežāk ziņots par *A(H1N1)* tipa gripas vīrusa izplatību.

Dienvidastrumu Āzijas valstīs, izņemot Šrilanku un Vjetnamu, gripas aktivitāte samazinājusies.

Gripas aktivitāte mērenā klimata dienvidu puslodes valstīs ir starpsezonu līmenī.

Par gripas vīrusu rezistences izpēti

(http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi)

Kopš sezonas sākuma (40/2012) vīrusu rezistences pārbaudi veikušas septiņas valstis – Dānija, Vācija, Norvēģija, Nīderlande, Spānija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste.

Nevienam no vīrusiem, kuri bija testēti uz rezistenci pret neiraminidāzes inhibitoriem - oseltamiviru un zanamiviru, rezistence netika konstatēta.

Toties visiem *A* tipa gripas vīrusiem, kuri bija pārbaudīti uz jutību pret adamantāniem, tika konstatēta rezistence.

Vīrusa tips un apakštips	Rezistence pret neiraminidāzes inhibitoriem				Rezistence pret M2 inhibitoriem	
	Oseltamivir		Zanamivir		Amantadin, rimantadin	
	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti
<i>A(H3)</i>	26	0	26	0	14	14 (100%)
<i>A(H1)pdm09</i>	27	0	27	0	5	5 (100%)
<i>B</i> tipa	7	0	7	0	neattiecās	

Materiālu sagatavoja SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova un sabiedrības veselības analītiķe K.Pulmane.

2012.-2013.gada AAEI un gripas monitoringa 2012.gada 51.nedēļā datus sniedza:

- 66 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 101 600– 4,9% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
 - 11 stacionārās ārstniecības iestādes
 - 35 skolas
 - 35 pirmsskolas izglītības iestādes
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par laikus un precīzi sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.